

PAVLOVINKY

NEWSLETTER ZE ZÁCHRANNÉ STANICE PAVLOV

UŽ ČTYŘI TISÍCE DĚTÍ SE S NÁMI UČILY O PŘÍRODĚ

Environmentální výuka je důležitá. S výukovými programy jsme objeli celou Vysočinu a navštívili děti z MŠ i ZŠ.

[STRANA 2](#)

V AREÁLU STANICE STAVÍME NOVÉ VÝBĚHY

Areál stanice v Pavlově se mění před očima. Stavíme nové výběhy a modernizujeme ty stávající. Naším obyvatelům se bude dobře bydlet.

[STRANA 3](#)

NE VŠECHNA MLÁĎATA POTŘEBUJÍ POMOCI

Existuje několik pravidel, které bychom měli znát, abychom mláďatům v přírodě spíše neuškodili. Znáte je? Přinášíme jejich základní přehled.

[STRANA 4](#)

Manuálně
zaháníme
jarní únavu
a navíc nás
těší
výsledek
pořádně
odvedené
práce.

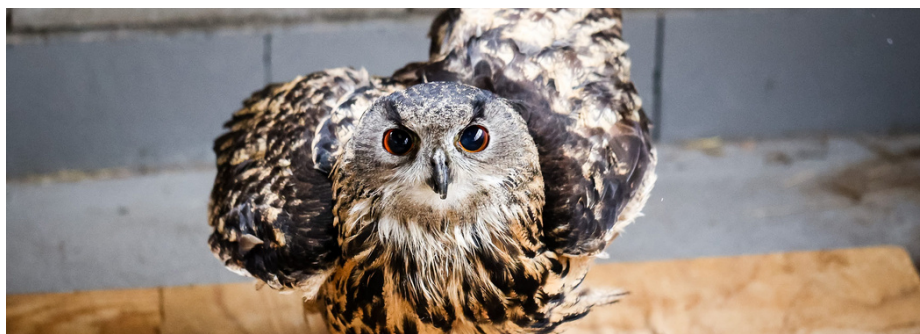
POKRAČUJEME V PÉČI O VZÁCNÉ PŘÍRODNÍ LOKALITY -
VELKOU I MALOU AMERIKU U LEDČE NAD SÁZAVOU

[STRANA 5](#)

LABUTI V NÁDRŽI ŠVIHOV
BYL OSUDNÝ VLASEC

[STRANA 7](#)

ZVÍŘECÍ OBYVATELÉ
SE PŘEDSTAVUJÍ.

[STRANA 8](#)

PRVNÍ MĚSÍCE LETOŠNÍHO ROKU BYLY VE ZNAMENÍ
PÉČE O VÝRY

[STRANA 7](#)

MILÍ PŘÁTELÉ,

astronomické jaro letos vyšlo přesně na 20. března na 16:33 hodin. A že zrovna v tomto týdnu jsme si nejen na Vysočině užívali vysokých teplot a sluníčka, které nás na jarní dny skvěle naladilo. A také právě proto jsme řešili mnoho dotazů, kdy stanici otevřeme návštěvníkům a jestli můžete přijet. Zatím jsme vás žádali o trpělivost, ale věříme, že dobrou zprávou je, že se chystáme otevřít v sobotu 30. dubna. Do té doby se nám můžete ozvat individuálně a když to jen trochu půjde, rádi vám vyjdeme vstříc.

Jinak v tomto vydání přinášíme další novinky - ohlížíme se za výsledkem výukových programů pro děti, dáváme nahlédnout do rekonstrukce stanice, připomínáme pravidla záchrany mláďat, což bude teď velmi aktuální, a také s radostí oznamujeme, že ve stanici přibudou nové infotabule s kvízovými otázkami. Navíc máme skvělou zprávu, byli jsme nominováni do krajské soutěže Skutek roku - konkrétně akce Vypouštění netopýrů po zimě. Už tradičně připojujeme rubriky příběhy nejen našich zvířat a představujeme vám včelojeda Jindřicha - jednoho z našich obyvatel.

Přejeme vám krásné počasí, jaro plné sluníčka a pozitivní energie a těšíme se, že vás už brzy přivítáme u nás ve stanici.

Děkujeme, že pomáháte. Má to smysl!

Váš tým Stanice Pavlov

ČTYŘI TISÍCE DĚTÍ SE S NÁMI UČILY O PŘÍRODĚ A ŽIVOČIŠÍCH

Až čtyři tisíce dětí mateřských a základních škol z Vysočiny si za poslední dva roky prošly výukovými programy naší záchranné stanice, aby se něco málo dozvěděly o volně žijících živočiších a o ochraně přírody vůbec.

Děti se mohly a stále ještě mohou do programů přímo zapojovat a oblíbenou „atrakcí“ je návštěva krotkého handicapovaného zvířete ze záchranné stanice, jako například netopýra, jezečka nebo krotké veverky. „Všechny různorodě zaměřené výukové programy mají jedno společné. Cílem je v dětech prohlubovat lásku a úctu k přírodě a přinést jim nezapomenutelné zážitky při setkávání se živými zvířaty z naší záchranné stanice,“ prozradila lektorka Petra Hulvová s tím, že žáci si navíc prostřednictvím environmentálních programů zvýší ekologické povědomí.

Projekt, který podporuje Státní fond životního prostředí, v Pavlově organizujeme od školního roku 2020/2021 a i když šlo o roky koronavirových omezení, poradili jsme si. „Dětem jsme připravili výuková videa a materiály, které měly spolu s paní učitelkami společně dotvořit a pracovat s nimi, jsme zaslali elektronicky, a tak nás nezbrzdila ani epidemiologická opatření,“ pochvaluje si Petra Hulvová. Součástí aktivit byl také třídní pobytový výukový program pro školní děti, který v Pavlově chystáme i letos.

Foto: Jaroslav Loskot, Stanice Pavlov

STANICE SE MĚNÍ PŘED OČIMA: ROZŠÍŘUJEME VÝBĚHY A STAVÍME VYHLÍDKOVÉ PLOŠINY

Naše zvířecí obyvatelstvo se rozrůstá a už delší čas nám bylo jasné, že bychom měli některé výběhy upravit a celkově proměnit celý ráz stanice tak, aby odpovídal potřebám našich zvířecích obyvatel a byl vstřícný i k návštěvníkům včetně rodin s dětmi. Proto jsme se v závěru loňského roku pustili do práce a ta se daří.

V současné době pracujeme na rozšíření výběhů pro lišáka Lukáše a muflonku Muffi. Oba výběhy se rozšiřují až po hráz rybníka a prohlídková trasa povede po hrázi, takže návštěvníci budou nahlížet seshora z pozorovaten, které momentálně budujeme. Na podzim máme v plánu pokračovat dále k vodním ptákům a na řadu přijde i prostor pro srnky. Výběhy se zvětší, přibudou vyhlídkové plošiny, nové naučné a vzdělávací prvky pro děti i dospělé a celkově bude areál stanice bezbariérový.

Ne vždy jsou mláďata opuštěná a potřebují lidskou pomoc.

Foto: Jaroslav Loskot, Stanice Pavlov

JARO JE TADY A S NÍM OBDOBÍ MLÁĎAT. VÍTE, KDY POTŘEBUJÍ POMOC?

Existuje hned několik pravidel, jak poznáte, jestli mládě, které v přírodě najdete, potřebuje vaši pomoc, nebo je lepší ho nechat být a tím mu nejlépe prospět. Na našich webových stránkách najdete detailní přehled, který se teď pokusíme jednoduše shrnout.

Pravidla můžeme rozdělit do několika kategorií – podle typu živočicha.

Ptáčata zachraňujeme, když...

- ...jsou v bezprostřední nebezpečí (auta, psi a kočky, malé děti, chodník, atd.).
- jsou neopeřená (holátka) mimo hnízdo.
- jde o mládě poštolky nebo kavky nalezené mimo hnízdo v rušné části města.
- POZOR – mláďata kosů, drozdů nebo sýkor, která se učí létat mimo hnízdo, rodiče pravidelně dokrmují, není potřeba zasahovat. Jednoduché pravidlo zní, že pokud umí ptáče sedět na větvičce, necháváme ho v přírodě.

Ptáci nemají dobrý čich, proto se nemusíte bát, že by o ptáče v případě fyzického kontaktu rodiče ztratili zájem.

Pokud najdete zajička, který není zraněný a tiše sedí na místě, nechte ho být a co nejrychleji od něj odejděte. Pokud je mládě na nebezpečném místě, například na kraji silnice, můžete ho přenést za pomoci trsu trávy, určitě ale ne v ruce(!) na bezpečnější místo, ne však dál než deset metrů, aby ho jeho matka našla.

Pokud najdete srnče, které tiše leží v trávě a není zjevně zraněné, nedotýkejte se ho, protože matka by ho opustila, a co nejrychleji od něj odejděte. Opuštěné srnče se pozná podle toho, že zmateně pobíhá a hlasitě píská. Pozor, někdy může pískat a pobíhat i mládě, které matku má. Než ho odnesete, vždy předem kontaktujte odborníky ze záchranné stanice, kteří poradí, jak nejvhodněji se zachovat.

Pokud najdete **malé ježečky nebo veverky** mimo hnízdo, potřebují lidskou pomoc. Jestliže ale objevíte například ježečky v hnízdě u vás na zahradě, nedotýkejte se jich a místo rychle opusťte, jejich matka je určitě na blízku a brzy se vrátí.

Naši péči zpravidla potřebují také **mláďata šelem – kuny, lasice, vydry nebo lišky**. Pokud objevíte malé, ještě slepé mládě mimo noru, nesahejte na něj, jednu až dvě hodiny ho nechte na místě, jestli se matka nevrátí, a teprve poté ho odnesete k nám do záchranné stanice. Pokud už je mládě osrstěné a samotné mimo noru, také většinou potřebuje naši péči – je ztracené, nebo přišlo o matku – opět nás tedy kontaktujte. Ve Stanici Pavlov se specializujeme na záchranu vyder říčních.

NOVÉ INFOTABULE PŘIBLIŽÍ ZAJÍMAVOSTI

Na nadcházející návštěvnickou sezónu pro vás chystáme novinku v podobě infotabulí u výběhů a voliér. Na nich se dočtete základní informace o jednotlivých obyvatelích stanice a ve stručné podobě se dozvíte to nejzajímavější o dravcích i savcích. Zábavnou formou chceme návštěvníkům přiblížit základní fakta, představit jednotlivá zvířata, zařadit je do kategorií ochrany a poukázat na nejčastější případy ohrožení a ochrany konkrétního druhu.

Součástí výukových infotabulí bude navíc znalostní kvíz. Pokud na otázky na třinácti tabulích malí i velcí návštěvníci správně odpoví a vyluští tajemku, její znění budou moci u vstupu do areálu stanice proměnit za drobný upomínkový předmět.

A rovnou si to můžeme vyzkoušet.

Kde můžete najít hnízdo výra velkého?

1. Na skále nebo na zemi
2. V dutině stromu
3. Na budově

POKRAČUJÍ PRÁCE V AMERICE :-)

Už třetím rokem se staráme o biologicky hodnotné lokality Velká a Malá Amerika u Ledče nad Sázavou. Zbavujeme je trnky obecné, ale také hlohu, šípku nebo šeríku, které by se na území nebezpečně rozrůstaly na úkor ostatních živých organismů. V tamějších lokalitách totiž roste například dobromysl obecná, mateřídouška obecná, ale také hvozdiček prorostlý, hlaváč běložlutý, pupava bezlodyžná nebo třeba řapík lékařský a najdeme tu také různé druhy rovnokřídlého a blanokřídlého hmyzu, motýlů, brouků, mravenců i měkkýšů.

Po zimě jsme lokalitu opět navštívili, abychom ji zbavili odpadků a vysekali náletové keře. V závěru léta pak veškeré travní porosty šetrně posekáme tzv. mozaikovou sečí, která je nejvhodnějším způsobem pro udržení rostlin, zachování hmyzu i celé řady dalších organismů.

Ačkoli práce v lokalitách u Ledče nad Sázavou byly v prudkém terénu mnohdy vyčerpávající, záchrana přírody přinesla potřebné uspokojení.

Příště se můžete zapojit i vy! Stačí nám napsat na e-mail zachranazvirat@stanicepavlov.cz a my vás rádi uvítáme v našem pracovním týmu.

Orel mořský

(*Haliaeetus albicilla*)

Orel mořský v minulosti z mnoha oblastí Evropy, zvláště v důsledku lidského pronásledování, zcela vymizel. Od 80. let minulého století začala jeho početnost opět mírně stoupat a postupně obsadil řadu původních hnízdišť. Nyní žije v Evropě cca 5 000 párů (v ČR 110). V době potulek zalétá i poměrně daleko od vody.

AHOJ, jmenuji se Meggie.

V roce 2014 jsem se narodila ve velkém hnízdě na Vysočině, při větru jsem ale z hnízda vypadla a poranila si nohu. Až po několika dnech mě našli vyhladovělou a zesláblou lidé, kteří mě odvezli do záchranné stanice. Kvůli zranění na noze jsem přišla o zadní dráp, který potřebuji k lovu, a tak jsem musela ve stanici zůstat.

KATEGORIE OCHRANY

Bez statutu	Ohrožený	Silně ohrožený	Kriticky ohrožený
-------------	----------	----------------	-------------------

Orel usmrcený jedem karbofuran, který byl aplikován na mrtvou rybu. Tým ČSO pracuje s vycvičenými psy, kteří dovedou nalézt otrávené ptáky i návnadu. Všechny případy otravy řeší i kriminální policie.

BYLI JSME NOMINOVÁNI NA SKUTEK ROKU

S projektem Vypouštění netopýrů v Pavlově jsme byli nominováni do krajské soutěže Skutek roku 2021 v oblasti životní prostředí. V březnu zasedla komise, která vybrala vítěze právnických osob z jednotlivých kategorií. Zatím nevíme, jak jsme dopadli, tak nám držte palce. Jakmile se něco dozvíme, určitě vám dáme vědět.

Soutěž oceňuje aktivity roku 2021, které lidé, ale i organizace vykonaly nad rámec svých povinností při rozvoji našeho kraje. V našem případě zaujala akce pravidelné vypouštění netopýrů po zimě.

Každoročně u nás přezimovává zhruba třicítka netopýrů, které v rámci akce pro veřejnost vypouštíme zpět do přírody. V posledních letech jsme vypouštění organizovali například v Jihlavě, Humpolci nebo v Havlíčkově Brodě. V době koronavirových opatření pak přímo u nás v areálu stanice. Vypouštění spojujeme s osvětovou činností pro veřejnost, které tak

přibližujeme, jak je svět netopýrů zajímavý, a že jde o savce, kterých se není potřeba bát.

Pravidelně v závěru letních prázdnin pořádáme také přednášku o životě netopýrů. Na své si v rámci programu přijdou i děti, na které čekají hry, vědomostní kvízy a výtvarná dílnička. Návštěvníci se dozví o životě netopýrů, uvidí krmení handicapovaných netopýrů, součástí programu je také procházka s tzv. bat detektorem a také zavěšení sítě a bezpečný odchyt netopýra a jeho následné vypuštění zpět do přírody.

Foto 4x: Jaroslav Loskot, Stanice Pavlov

PŘÍBĚHY ZVÍŘAT NEJEN Z PAVLOVA

Většina čápů bílých se k nám do stanice dostává po nárazu do vodičů elektrického vedení. Ovšem ty, kteří nebyli na podzim dostatečně silní na cestu do Afriky, můžete vidět poletovat volně kolem stanice.

Na první pohled obyčejný vlasec. Jenže i obyčejný vlasec může zabít... v tomto případě labuť, která se do něj na hladině vodní nádrže Švihov téměř na dohled od kostela v Zahrádce zamotala. Blíží se jarní úklid Vysočiny, proto myslíme na to, co takové zapomenuté drobnosti mohou způsobit...

Věděli jste, že raci chechtají hnízdi v početných koloniích, které poskytují ochranu pro řadu dalších ptačích druhů, jako jsou třeba vzácné potápky černokrké? Kladou zpravidla tři vejce a jejich populace se od 80. let minulého století v Česku významně snížila...

První část letošního roku byla ve znamení péče o výry velké. Dohromady jsme pečovali o šest těchto krásných dravců, kteří se nějakým způsobem zranili a potřebovali naši pomoc. Postupně, jak se dostávají do kondice, je vypouštíme zpět do volné přírody.

Věděli jste, že
když roztáhnu
křídla, měří skoro
dva metry?

VČELOJED LESNÍ JINDŘICH

Náš včelojed lesní se jmenuje Jindřich po jeho prvním adoptivním rodiči. Do stanice se dostal s komplikovanou zlomeninou křídla a jeho vypuštění do volné přírody je bohužel nemožné.

Včelojed lesní je dravec. Ale jak už z jeho jména vyplývá, v jeho jídelníčku jsou na předních místech vosy, včely, čmeláci i sršni – především jejich larvy a kukly. Včelojed lesní sbírá svou kořist na zemi v lese nebo sedí na větvi, v zorném poli má paseku a přesně si zjišťuje, kudy včely nebo vosy vyletují z hnízda. Může samozřejmě konzumovat i klasickou masitou potravu. Umí lovit hlodavce, žáby nebo mladé ptáky.

Náš včelojed bohužel hnízda včel plenit nemůže, ale rád si pochutná na kuřecím mase nebo na myškách.

Denně spořádám
20 krmení za cca
můžete adoptovat za
3.000 Kč na rok.

”

I MALÝ ČIN VYŽADUJE VELKÉ SRDCE...

“

Jsme neziskovou organizací pečující o hendikepované živočichy, které pak navracíme zpět do přírody. Zaměřujeme se na problematiku druhové ochrany, výzkum a ochranu vydry říční, ohrožených druhů sov nebo norka evropského. Důležitou součástí našich aktivit v ekologické osvětě jsou prohlídky záchranné stanice pro veřejnost a výukové programy pro školy i školky.